

Tørfoss 20.04.2017

**Til NVE - Konesjonsavdelingen, postboks 5091
Majorstua, 0301 Oslo**

**Uttalelse om revisjon av Mollis for Kvæningen-reguleringen i
Kvæningen og Nordreisa kommuner, Troms**

Når en leser dette som Kvæningen kraft har skrevet er det brukt mange forskjellige % satser på reduksjon av vann i Mollis og reisa elva. Likeså nårtid de tappet Mollis vannet, det spriker fra 63 til 67. For i et avis intervju sa Ymber sjefen at det ble tappet i 63, selv om konsesjon ble gitt 15 Mai 1964 og bygda sa at den ble tappet juli 64 og her opereres det med 67. Så her er mye uklart i starten men det har liten betydning nå for denne revisjon.

Her står det at Reisa elva mistet 1,8 % av det totale nedbørsfeltet med Mollis Tappinga, som utgjør 6% en plass og 22% en annen plass. Det mest riktige er nokk 22 % reduksjon vannføring i Mollis elva, men det er også for lite er nok nærmere 40 %. For ser en på nedbørs mengden rundt Mollis er den mye større der, en på vestsiden av Reisdalen mot Finland. Og når det gjelder snøsmeltinga så tiner det først på Vestersiden av dalen og de elvene gir vann. Så kom Mollis først og derfor var det mere vann i Reisaelva langt ut i Juli og mange gang ut i August. Etter utbygginga så tørker elva inn ca 1 juli de fleste årene. Og da er det så lita vann at laksen ikke finn ålen nede med havet oppover elva, som også var en av ørskene til at laksebestanden gikk drastisk nedover etter utbygginga.

Her blir også påpekt at det fins ingen Laksestatistikk fra før utbygginga hverken på Yngel eller oppfisket kvantum, og det stemmer. Men ut fra det kan en ikke si at det var like lite laks før utbygginga. Realitet var at det ble fisket mellom 18 og 20 tonn laks hvert år frem til ca 1970, da begynte det og gå fort nedover med fangsten. Var jo garnfisk heile August mnd. frem til 1972. Og da fikk alle grunneiere laks på sine garnsett opp langs elva. Var også personer som sluttet å jobbe om sommeren og fisket laks i elva og solgte den, og de tjente mer på det en vanlig jobb på 60 tallet. Men da var det jo lakseskatt til kommen på all oppfisket kvantum, derfor melte ingen inn hva de fikk og ellers var det ingen kort system eller rapporterings plikt.

Henviser også til vedlagt utskift fra formannskapet i 1970 som bekrefter disse påstander. Her sies det jo at vannstanden er så lav at det er vanskelig å kjøre elvebåt til tider, det er jo i heile elva ikke bare fra Mollis og oppover. For det blir jo mindre vann fra Mollis og oppover også når det er lite vann fra Mollis og nedover. Det merket de allerede i 1970, for da hadde det vert lite vann fra Mollis og ned i minst 3 år som utbyggeren påstår. Når det er lite vann nedenfor Mollis så får vannet ovenfor større fart og da blir det mindre vann der også heilt fra Reisevannet. For Reisevannet er også mindre nå på Høsten og Vinteren en får.

Brønnene på gårdene nedover i dalen ble også tørre noen år etter utbygginga, da måtte de graves fra ½ til 1 meter dypere, for grunnvannet hadde sunket. Og da begynte strauknakkene å fryse under vann, slik at det ble tele under vann for det var så lite vann i elva. Og da fraus rogn som da var ødelagt. For da hadde vi mye `kallere` høster med 20 – 25 minus grader og ikke snø på høsten. Flere

entreprenører som jobbet for Vassdragsvesnet med elveforbygninger kunne fortelle at det var opp til 1 meter tele under vann der det var lite vann. Derfor sank laksebestanden drastisk i 70 og 80 årene og kom ned på ca 2000 kg. når innrapporteringa begynte. Først på 90 tallet prøvde vi å få hjelp fra Kvænangen Kraftverk til å bygge klekkeri og sette ut yngel for å bedre på laksemengden i elva, som det står i konsesjons tilsagnet fra 1964. Men da måtte de først ha en undersøkelse i elva som Fylkesmannen var behjelpelig med, ledet av Fiskeriforvalteren som var mot utsetting av yngel og det passet jo Kraftverket fint for de ville sikkert ikke koste noe på elva vår. Ut fra dette kom 'Rapport 58' i 1994 og den konkluderte jo med at vi ikke hadde vert skadelidende selv om de ikke hadde noe å sammenligne med før utbygginga. Denne botten frysinga har nå Vår Herre hjelpt oss med fra ca. 95. Etter den tid har det ikke vert så kalle høster. Men vi har så lite vann i elva at oppvekstområdene for laksunger er fortsatt for liten på vinteren.

Det er ikke bare laksen som har vert skadelidende men heile naturen langs Reisaelv og ikke minst langs Mollis elva, mange små elveløp er tørket opp og sump områder inntil elvene er borte, der det levde organismer som både fisken og fuglene levde av.

I følge EU sitt vanndirektiv så står det at der naturen har vert skadelidende så skal vannet føres tilbake. Derfor er det mange oppsittere i Reisaalen i lag med meg som forlanger en god del vann tilbake fra Mollis. Særlig i Juli og August for oppgang av laks og at Mollisfossen blir i sin naturlige høyde for turistene og så fra november til April for at oppvekst områdene for laksungene får vann og naturen ellers. Og da er det ikke nokk med et rør på ca. 30 cm. Diameter som Kraftselskapet snakker om.

Hvordan dette skal gjøres for å få mere vann i Molliselva må kraftselskapet finne ut bare de får beskjed om hvor mye. De har jo en plan ferdig på dette med å demne opp vannet klar fra 2009 da de skulle lage Kraftverk i Abojavri, og det kan de nå realisere så tjener de på det vannet de får slippe fra Mollisjavri.

Vi forlanger naturen tilbake tilnærmes vis der den var for 50 år siden. Og ber derfor NVE. Pålegge Kraftselskapet og slippe mye vann tilbake til oss. For vi har jo også for mye strøm i Norge, så hvorfor skal vi ødelegge naturen vår for å selge den til utlandet.

Ærbødigst

Jan Tørfoss. (Talsmann for tilbakeføring av vannet fra Mollis)
Tørfossveien 120
9151 Storslett.

1 Vedlegg.